

VLASTNORUČNĚ VYRÁBĚNÉ MODELOVACÍ HMOTY

Jsou vyráběné z běžně dostupných surovin, jejich příprava je snadná a děti nám s ní mohou pomáhat. Některé z materiálů jsou vhodné již pro děti od dvou let. V článku uvádíme návody na přípravu šesti modelovacích hmot. Každá z nich má jiné vlastnosti a nabízí tak odlišné využití. Přidáním dalších ingrediencí navíc můžeme měnit barvu, vůni nebo jemnost materiálů a poskytovat tak dětem nové smyslové zážitky.

Při samotné práci s vlastními modelovacími hmotami vzniká hodně nepořádku. Ideální je tedy pracovat venku, dát dětem zástěrky a táč se zvýšeným okrajem nebo větší plastový kontejner.

Při výrobě modelín je třeba brát v potaz, že uvedené poměry jednotlivých ingrediencí jsou jen orientační. Obecně platí, že pokud se modelína lepí na ruce, je třeba přidat více mouky nebo škrobu. Pokud modelína nedrží pohromadě

Modelínu můžeme dětem do školky koupit nebo jim ji vyrobit. Doma nebo ve školce vyráběné modelovací materiály přinášejí dětem radost z tvořivé práce a zároveň slouží k rozvoji jemné motoriky, smyslového vnímání i fantazie.

a rozpadá se, je třeba přidat vodu, pěnu na holení, kondicionér nebo mýdlo podle receptu. Modelíny obsahující mouku jako hlavní ingredienci je možné si připravit dopředu a uchovávat k opakovanému použití. Modelíny obsahující kukuřičný škrob připravujeme těsně před použitím nebo přímo s dětmi. Škrob neustále pracuje a hmota tak mění své vlastnosti – časem tvrdne, ztrácí pružnost a láme se nebo rozpadá na kousky. I tak lze většinu materiálu uchovávat týden nebo dva a nabízet ho opakovaně dětem ke hře.

Domácí modelína

Tato modelína je vhodná pro děti od tří let. S modelínou mohou pracovat šikovně dvouleté děti v menší skupince a v přítomnosti vychovatele. K výrobě budete potřebovat 1 hrnek vody, 2 polévkové lžice rostlinného oleje, ½ hrnku soli, potravinářské barvivo, 2 lžice vinného kamene (pokud máte), 1 a ½ až 2 hrnky hladké mouky.

Do hrnce nalijete vodu a olej, přisypete sůl, potravinářské barvivo, a pokud máte tak i vinný kámen. Směs přivedete k varu a poté odstavíte a přidáte mouku, vše dobře promícháte. Směs vyklopíte na plech, rozdělíte na menší části a hnětete, dokud se všechny přísady nespojí a modelína nebude hladká. Pokud se modelína lepí na prsty, přidejte trochu mouky. Modelínu uchovávejte v uzavíratelných plastových krabičkách při pokojové teplotě.

Vinný kámen lze koupit v obchodech se zdravou výživou nebo na internetu. Většinou se jedná o kypřící prášek z vinného kamene (například značka bionebio, Natural nebo proVita), který obsahuje ještě jedlou sodu a kukuřičný škrob. I tak se dá dobře použít. Modelína, do které vinný kámen

přidáte, je hladší a lze ji používat opakovaně, třeba několik měsíců.

Tato modelína je snadno zpracovatelná, levná a netoxická (pokud děti modelínu ochutnají, nic se jim nestane). Při dobrém skladování ji lze používat opakovaně několik měsíců. Nevýhodou je fakt, že zaschlou modelínu z koberce těžko odstraníte.

Voňavá modelína – do modelíny můžeme přidat několik kapek libovolného esenciálního oleje (citron, pomeranč, levandule, eukalyptus...) nebo potravinářské aroma (vanilkové, kokosové, meruňkové...).

Třpytivá modelína – do hotového materiálu přisypeme třpytky.

Hlína, bláto, zemina – pokud chceme vytvořit modelínu, která bude připomínat hlínu, přimícháme do ní mletou nebo instantní kávu.

Zářivá modelína – do modelíny můžeme přidat pár kapek glycerinu.

Obláčková modelína

Tato modelína je vhodná pro děti od tří let. K výrobě budete potřebovat 2 hrnky hladké mouky, ¼ hrnku rostlinného oleje. Promíchejte mouku s olejem vždy v poměru 8:1. Modelína by se měla snadno drobit, ale zároveň držet tvar, když ji stlačíte.

Obláčková modelína je velmi příjemná na dotek, nelepí. Její příprava je snadná, děti mohou pomáhat. Pokud děti trochu materiálu ochutnají, nic se jim nestane. Je snadno zpracovatelná i pro velmi malé děti. Nelze ji barvit běžným potravinářským barvivem, protože modelína neobsahuje vodu, a rozpadá se, je vhodná spíše pro experimentování než pro vytváření trvalých výrobků.

Čokoládová modelína – do modelíny přisypeme Granko nebo kakao v prášku.

Bublající modelína – 1 hrnek mouky nahradíme 1 hrnkem jedlé sody, na konci hraní dáme dětem ocet s pipetou nebo kapátkem.

Měsíční písek

Tato modelína je vhodná pro děti od tří let. K výrobě budete potřebovat 3 hrnky kukuřičného škrobu, 1 a ½ hrnku vody, 6 hrnků jemného, čistého písku (ideální je písek od moře). Nalijte vodu do misky a přidejte kukuřičný škrob, dobře promíchejte. Přidejte písek a znovu důkladně promíchejte. Písek krásně drží tvar, lze z něj modelovat větší stavby s jemnými detaily. Materiál děti nesmějí ochutnávat, obtížně se barví, je lepší nechat jeho přirozený odstín.

Bublající písek – můžeme opět přidat jedlou sodu a na konci hraní dětem rozdat mističku s octem a pipetu.

Sněhová modelína

Tato modelína je vhodná pro děti od tří let. K výrobě hmoty pro starší děti budete potřebovat jedlou sodu (lze koupit 1 kg za cca 50 Kč) nebo kukuřičný škrob, pěnu na holení. K výrobě hmoty pro mladší děti potřebujete kukuřičný škrob, rostlinný olej. Ingredience smícháme zhruba v poměru 6 : 1 (syplý materiál : tekutý materiál). Takto vzniklá hmota se snadno rozpadá, lze s ní „sněžit“ a tvaruje se hlavně mačkáním. Pokud je modelína příliš syplá a nelze z ní dělat koule, přidáme pěnu nebo olej. Pokud modelína lepí, přidáme jedlou sodu nebo škrob.

Modelína z jedlé sody má barvu i vlastnosti nejvíce podobné skutečnému sněhu, ale hůře drží tvar. Hodí se tedy zejména na námětovou hru. Modelínu z kukuřičného škrobu a pěny na holení můžeme použít ke stavění sněhuláků, iglů a sněhových koulí. K tomuto účelu smícháme škrob s pěnou v poměru 2:1. Modelína pak dobře drží tvar, nelepí a je pružná. Některé pěny na holení jsou silně parfémované a ani přidáním esenciálních olejů původní vůni nepotlačíme.

Bublající sníh – pokud jsme použili jedlou sodu, můžeme na závěr dětem rozdat pipetu a kalíšek octa.

Zmrzlinová modelína

Tato modelína je vhodná pro děti od čtyř let. K výrobě budete potřebovat 1 a ½ hrnku kukuřičného škrobu, ¾ až 1 hrnek kondicé-

ru. Kondicéner se škrobem dobře promícháme. Výsledná hmota by měla mít konzistenci podobnou skutečné zmrzlině. Neměla by se rozpadat ani příliš lepit a ulpívat na prstech.

Jahodová, čokoládová, vanilková zmrzlina – do základní modelíny můžeme přidat potravinářské barvy, potravinářské aroma nebo kakao. Pokud použijeme silně parfémovaný kondicéner, bude obtížné jeho vůni přebít.

Se zmrzlinovou modelínou mohou pracovat jen děti, které chápou, že se nejedná o opravdovou zmrzlinu, přestože tak vypadá. Ideální je, pokud děti sledují přípravu modelíny a vidí lahvičku kondicéneru, mluvíte s nimi o jeho použití apod.

Slimáková modelína

Tato modelína je vhodná pro děti od čtyř let. K výrobě budete potřebovat 1 a ½ až 2 hrnky kukuřičného škrobu, ½ hrnku tekutého mýdla (čím hustší mýdlo, tím lépe – nejlevnější glycerinová mýdla v sobě mají příliš vody), 2 lžičce rostlinného oleje.

Všechny ingredience dejte do mísy, dobře promíchejte a nechte 20 minut odležet. Měla by vzniknout velmi lehká hmota, která tvoří zajímavé hady a slimáky, pokud ji necháte z výšky stékat na podložku. Pokud modelína lepí, přidejte trochu škrobu nebo nechte modelínu odležet.

S modelínou lze psát písmenka, kreslit tvary, modelovat i vytvářet zajímavé hadovité obrázky. Je velmi příjemná na dotek, děti s ní rády pracují. Po promíchání škrob stále bobtná a hmota postupně tuhne. Pokud tedy namícháte ideální „slimákovou“ konzistenci, po půl hodině už se bude lámat a nebude dostatečně tekutá. V této konzistenci je naopak vhodnější k modelování.